

Deze aantekeningen beijkend, vallen direct een aantal soorten op dat al jaren niet meer in de Noordduinen broedt.

Soort/jaar	1972	2022
Boomleeuwerik	1	2
Boompieper	3	0
Bosuil	0	1
Braamsluiper	0	1
Ekster	1	0
Fazant	2	0
Fitis	15	1
Gaai	1	2
Glanskop	0	1
Grasmus	2	4
Grauwe Klauwier	2	0
Grote Lijster	1	0
Heggenmus	6	3
Houtduif	2	2
Kneu	3	0
Koekoek	1	0
Koolmees	4	5
Merel	11	3
Nachtegaal	7	5
Nijlgans	0	1
Patrijs	1	0
Pimpelmees	0	2
Putter	0	1
Roodborst	2	5
Sprinkhaanzanger	1	0
Staartmees	1	0
Tapuit	4	0
Tjiftjaf	5	0
Tuinfluit	1	0
Turkse Tortel	1	0
Veldleeuwerik	9	0
Vink	0	6
Winterkoning	3	3
Zanglijster	2	0
Zomertortel	1	0
Zwarte Kraai	0	2
Zwartkop	3	1
Totaal	96	51
Aantal soorten	29	19

In de tabel een overzicht van de broedvogelterritoria in 1972 ten opzichte van 2022

Enkele opmerkingen bij de tabel.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat niet alleen het aantal broedterritoria maar ook het aantal soorten sterk verminderd is.

Enkele soorten die in het geheel verdwenen zijn als broedvogel uit onze duinen (tot de Duindamse Slag) zijn:

- Tapuit: In 1972 broedden er nog ca 26 paar, waarvan 4 in het kavel van Ees.
- Grauwe Klauwier: In 1972 broedden er nog ca 4 paar, waarvan 2 in het kavel van Ees.
- Patrijs: In 1972 broedde het laatste paar in het kavel van Ees.
- Veldleeuwerik: In 1972 broedden er nog 48 paar, waarvan 9 in het kavel van Ees.
- Zomertortel: In 1972 broedden er nog 10 paar, waarvan 1 in het kavel van Ees.
- Een soort die vanaf 1972 een sterke toename laat zien is de Vink, in 1972 broedden er ca 6 paartjes in het gehele duin, in 2022 waren er alleen al 6 in het kavel van Ees.

Daarnaast is er een aantal soorten die in 2022 als algemeen beschouwd kunnen worden, maar in 1972 en de jaren daarvoor nagenoeg niet in het duin broedden. Deze vogels broeden thans met name in het loofbosgedeelte en de binnenduinrand. Dit zijn: Braamsluiper, Gaai en Glanskop.

Een soort waarvan het aantal broedterritoria al een langere periode afneemt is de Fitis; in 1972 waren er nog 15 territoria in het kavel van Ees, in 2022 nog slechts 1. Deze afname sluit aan bij de landelijke trend.

Voor de afname van het aantal Merels is geen verklaring te geven, daar deze landelijk redelijk stabiel blijven.

Conclusie.

Uit bovenstaande blijkt dat zowel het totaal aantal territoria als het aantal soorten in de afgelopen 50 jaar sterk zijn afgenomen. Komt dit door de verarming van de biodiversiteit waarvan deze vogels afhankelijk zijn, of zijn er meerdere oorzaken. Dit zal per vogelsoort verschillen. Bepaalde soorten zijn sterk afhankelijk van de habitat waarin zij voorkomen, terwijl er soorten zijn die zich beter kunnen aanpassen aan de situatie. Dat het er niet op vooruit gegaan is, mag wel blijken.

Literatuur:

Cramer, A: Verslag broedvogelinventarisatie Noordduinen 1972. De Strandloper 1973 jaargang 5, nr. 1.
SOVON; Vogelatlas van Nederland 2019.
SOVON; Broedvogels in Nederland 2021.
Zuyderduyn, C. et al; Broedvogels van Boswachterij Noordwijk in 2021 (en concept data 2022).

